

Na Kekedee Sa Paul Fua Sa Titus

Sa Titus te wane 'i Grik ne nia ra mai ka saitamana laugo ana sa Jesus Christ. Eteta nia leka fainia sa Paul ana tani kula fua 'ainitalolae ana na Farongoe Lea. Ma 'i burina, sa Paul kwate nia ka leka taifilia dia ta wane kwaitalai lea ana fikute wane famamana ki. Kada sa Paul nia kedeā buko ne, sa Titus nia to ana bubunga 'i Krit.

Sa Paul saea fua sa Titus ka saitamana lea basi ana na falafala ana tooa ne kera doria kwaitalailae ana fikute wane famamana. Nia fata laugo sulia falafala lea fua famanatalana tani fikute wane 'e'ete laona fikute wane famamana ki. Sa Paul doria sa Titus ka ada lea sulia tooa ana fikute wane famamana ki fua nao kera si olisusu. Boroī ma kera ka to ana kwaimanie.

Na ru talingai ki laona buko ne:

Fata lealae fainia folae fua sa Titus *1:1-4*

Famanatae fuana wane kwaitalai ana fikute wane famamana ki *1:5-16*

Famanatalae fuana wane laona fikute wane famamana ki *2:1-3:11*

Fata talingai ki ma na fata lealae 'isi sa Paul ki *3:12-15*

¹ Titus 'ae, nau sa Paul na wane rao God ma na lifurongo sa Jesus Christ. God nia eresi nau mai fua ne nau ku fanikila na famamanalae wane ne God nia filida ki, ma fua ne nau ku famanata kera ani na ru mamana ne ka 'adomia wane ki fua kera ka to sulia maurie ne God nia doria. ² Ma na famanatalae mamana nai, nia sulia na fitoe kia ne kulu kai too ana maurie firi ne God eta

fata sulia 'ua na mai 'i nao kada nia si saungainia 'ua na molagali. Ma God nao si suke. ³ Ma ana kada ne nia naia na fua, God ka fatai fola ana farongoe lea ne ana na raoe ne nau ku liu na ania fua 'ainitalolae ana. Ma God, ne famauri kia, ne sae nau fua sasilana raoe ne.

⁴ Nau ku kekede kau fuamu Titus, ne 'oe dia na wele nau, sulia ne nau ku famanata 'oe ana na famamanalae ne koro 'ado na ana.

Nau ku foa fua God na Maa fainia sa Jesus Christ na 'Aofia kia kai kwatea na kwaiofeie, ma na aroaroe fuamu.

Na wane kwaitalai fuana wane famamana ki

⁵ Nau ku fasi 'oe 'oko to laona bubunga 'i Krit, fua ne 'oko fasuia tani raoe ne 'oe nao si fasuia 'ua. 'Oe filia tani wane fua kera kwaitalai laona fikute wane famamana ki ana fere baita ki tafau, dia be nau ku saea suina fuamu. ⁶ Na wane kwaitalai ki ka to 'o'olo tafau, ma ka too go ana te 'afe, ma ka to mamana fainia. Ma na wele kera ki kera ka famamana sa Jesus Christ, ma nao kera si 'ifingia maurilada fua ta'alaе, kera si aburongo ana fatalana maa kera ki ma gaa kera ki. ⁷ Wane kwaitalai ki ka to 'o'olo tafau, sulia God fili kera fua adalae sulia fikute wane nia. Nao manatada si lafuda, ma nao kera si guisasu 'ali'ali, ma nao kera si 'idufa kufia kafo bubulo ne ka buloda, ma nao kera si naunau, ma nao kera si ogalulumi ana malefo. ⁸ Boroi ma wane kwaitalai ki ka kwaloa lalau wane ki 'i laona lume kera ki, ma kera ka doria 'asiana sasilana ru lea ki, ma kera ka ada sulida talada fasia ta'alaе. Ma kera ka sasia na ru ne 'o'olo ki, ma kera ka to sulia falafala ne God nia doria, ma kera

ka bobola ne kera kai tala dau sulia malutana maurie kera talada. ⁹ Kera ka famamana nikila ana na Farongoe Lea sulia sa Jesus ne kalu famanata kera ana. Na Farongoe Lea ne nia mamana ma nao si tatala. Na wane 'urinai ki ne bobola fainia radulana na wane ki 'ani na famanatalae mamana, ma ka bobola laugo fainia na fatailana garoe na wane ne kera uu sualia na famanatalae mamana.

Na wane famanata susuke 'i Krit ki

¹⁰ Nau ku fata 'uri sulia wane 'oro ki ne nao si rosulia na famanatalae mamana. Kera fata sulia ru 'o'oni ki, ma kera ka sukea wane ki. Ma nia mamana ka tasa na sulia wane mamana Jiu ki ne kera famamana na, ma kera ka dau ngasi ana tani taki ana Jiu ki. ¹¹ 'Oe ka fanofoa wane 'urinai ki. Kada kera famanata ani famanatalae garo kera ki, kera abulotainia na tooa ki, ma kwatea kera ka abulo fasia famanatalae sulia sa Jesus. Kera sasi 'urinai fuana na ngalilana go na malefo fasida. ¹² Ma te wane ada 'i Krit ne kera saea ana na profet kera, ka fata 'uri, “Wane ana 'i Krit, kera suke 'asiana ana kada ki tafau, ma kera ka ta'a 'asiana dia na ru kwasi ki, ma kera ka noni'ela 'asiana, ma kera ka ogalulumi ana fanga.” ¹³ Aia, na fatae nai ki ka mamana 'asiana. Nia ne, 'oe kai ngatafida, fua ne famamanalae kera ka ngasi ma ka 'o'olo, ¹⁴ ma fua ne nao kera si famamana 'ainimae susuke Jiu ki, ma fua kera ka nao si leka sulia fatae totongai wane ne kera noni'ela ana na famanatalae mamana. ¹⁵ Kulu na wane ne manatalaka falu, kulu saitamana ru ki tafau nia falu. Aia, ma na wane ne manatalada ka bilia 'ua, sulia nao kera si famamana sa

Jesus Christ, ru ki tafau ne kera sasida nia bilia, sulia na manatalada nao si falu ma nao si 'o'olo. ¹⁶ Kera saea ne kera saitamana God, boroi ma kera sasia ga 'ada ru ta'a ki ne fatainia nao kera si saitamana go God. Ma na manatalae kera ki ka ta'a 'asiana, ma nao kera si rosulia fatalana God, ma nao kera si bobola go fua sasilana ta ru ne ka lea.

2

Na famanatalae mamana ki

¹ Ma 'oe ne, 'oe famanata ana na ru ne leka sulia na famanatalae mamana. ² Ma 'oko fata talingai fua wane ngwaro ki fua ne nao kera si leka sulia na kwaidorie ta'a kera ki, fua na manatada ka falu, ma ka dau sulia maurie kera ki, ma na famamanalae kera ka 'o'olo, ma na kwaimanie kera ka ngasi ma kera ka nikila ana kada kera dao to'ona na 'afitaie ki.

³ Ma 'oe kai fata ngasi laugo 'urinai fua keni ngwaro ki fua ne abulolada ka 'o'olo ma ka fatainia ne kera fa'initoa God, ma nao kera si fata falia wane ki, ma nao kera si kwatea maurilada fua ku baitalae ana waeni. Boroi ma kera ka famanata ana te ne nia lea, ⁴ fua ne kera ka famanata kwasitole ka fi baita ki fua kera ka kwaimani ana arai kera ki ma na wele kera ki. ⁵ Kera kai famanata kera fua kera ka uu ngasi kada ana ilitoe ki ma kera to laona falafala ne 'o'olo. Kera ka famanata kera laugo fua kera ka fuusi baita ana 'afe kera ki, ma kera ka leka sulia fatae kera ki. Kera ka ada lea sulia 'afe ma kaela wele kera ki, ma kera ka kwai'adomi ana wane ki. Dia kera leka sulia famanatae ne, nao ta wane si fata falia na famanatalae sulia God.

⁶ 'Oe ka fata talingai laugo 'urinai fuana wane fi baita ki, fua kera ka dau sulia maurie kera ki. ⁷ Ma 'oe, sasia ru lea ki ana kada ki tafau, fua ne wane ki kera ka ada to'ona na raoe lea 'oe, ma kera ka sasi sulia. Ma famanatalae 'oe ka 'o'olo ana kada ki sui, fua wane ki saitamana ka manata baita ana. ⁸ Na fatalamu ka 'o'olo ana kada 'oe famanata ana, fua ne ta wane si fata fali 'oe, ma na wane ne malimae 'oe ki kera ka 'eke, sulia nao kera si dao to'ona go ta ru garo akulu.

⁹ Wane rao 'o'oni ki, kera kai rosulia wane baita kera ki, ma kera ka faeeleda ana te ki ne kera fulida, ma nao kera si fata olisia fatalada. ¹⁰ Ma nao kera si belia ta ru fasia na wane baita kera ki. Kera ka abulo 'o'olo fua ne wane baita ki kera ka manata ngado ada. Ma 'urinai ne wane ki tafau kera ka ada to'ona na sasi lealae kera ki, ma kera ka inua na famanatalae mamana sulia God ne famaui kia.

¹¹ 'Oe famanata kera tafau fua kera ka to 'o'olo, sulia God nia fatainia na kwaiofeie nia fua wane ki tafau ana fatailana na taale ne wane ki kera too ana maurie firi. ¹² Ma na kwaiofeilae nai ka eresi kia fua ne kulu ka luka faburi na ana falafala ta'a ki, ma na kwaidorie ta'a ki ne laona molagali. Ma kulu ka dau sulia maurilaka fainia tolai 'o'olo, ma kulu ka fulia na ru ne God doria ki ana kada ne kulu to 'i laona molagali. ¹³ Kulu ka sasia ru nai ki ana kada kulu kwaimakwali ana fa dangi ne sa Jesus Christ kai dao mai ana na 'initoe nia. Nia na God 'initoa kia ne famaui kia. ¹⁴ Nia ka kwatea nia talana fua famaui laka, fua ne nia ka talai kia fasia na ta'alae ki tafau ma ka fafalu kia, fua ne kulu ka alua wane nia ki talana, na wane ne kera doria na sasilana ru

ne lea ki.

¹⁵ 'Oe famanata ana ru nai ki fuana wane famamana 'i Krit ki, ma 'oe ka fata nikila fua radulada fainia fa'ololada. Ma 'oe si alamatainida kera ka saea 'oe si to go ana mamanae fuana famanatalae ana ru ne ki.

3

Falafala 'o'olo ki

¹ 'Oe famanata lau ana wane 'oe ki fua kera ka rosulia na wane baita ana gafmanu ki tafau, ma kera ka nonimabe fuana na sasilana ru lea ki ana kada ki tafau. ² Ma 'oe saea fua nao kera si fata falia ta wane, ma kera ka to kwaimani, ma kera ka marabibi fuana na wane ki tafau. ³ Sulia 'i nao mai, kulu oewanea laugo, ma kulu ka aburongo, ma tani wane kera ka fagaro kia. Ma kulu ka ro na sulia molee kwaidorie ta'a kwailiu kia ki. Ma kulu ka inau laugo ana sasilana ru ta'a ki, ma kulu ka kwaidori ana ru tani wane 'e'ete ki. Na wane ki kera ka malimae aka, ma kulu ka malimae laugo ada.

⁴⁻⁵ Sui boroi 'ana kulu ka ta'a 'urinai, God nia fatainia na kwaimanie nia fuaka kada nia kwatea mai wele nia sa Jesus Christ. God nia famaui kia nao lau sulia kulu sasia ru 'o'olo ki, boroi ma sulia nia kwaimanatai fua kulu. Nia kwatea mai Anoeru Abu nia fua ka fafalu kia fasia ta'alaе, ma fua kulu ka ngalia maurie falu.

⁶ God ka kwate dangalu ana na Anoeru Abu fua kulu ana sa Jesus Christ ne famaui kia. ⁷ Sui boroi 'ana kulu nao si bobola, God nia kwaiofei aka ma ka saea ne kulu 'o'olo ga akulu 'i maana. Nia kwatea mai Anoeru Abu fua kulu wele nia ki. Sulia kulu wele nia ki, kulu saitamana nia

kai kwatea maurie firi fuaka. ⁸ Fatae ne ki, kera mamana.

Nau ku doria 'oe fata talingai sulia ru ne ki, fua wane ne kera famamana God, kera ka sasi ngangata 'uria sasilana raoe ne lea ki. Sulia ru nai ki, kera lea ma kera ka 'adomi lea ana wane ki tafau. ⁹ Boro ma 'oe to fasia olisusue oewanea ki, ma na 'ainimae susuke ki sulia 'isufutai, ma na olisusue fafia taki sa Moses ki. Sulia ru nai ki, ru 'o'oni ki ga ana, ma nao si 'adomia go ta wane. ¹⁰ Dia ta wane ka fulia ta daroe safitana wane famamana ki, 'oe balufia. Ma dia burina 'oe balufia ana ro kada, ma nia si to go fasia, 'oe manata buro na 'amu ana. ¹¹ 'Oe saitamana ka suina wane 'urinai nia ta'a, ma na abulo ta'alae nia ki ka fatainia na ne nia garo.

Fatae 'isi ki

¹² Nau kai odua kau sa Atemas naoma sa Tikikus siamu. 'I buri'ana nia dao siamu 'oe fi leka mai siaku 'i Nikopolis. Sulia nau ku manata 'uria nau ku to senai ana kada ana uni gwarie.

¹³ Ma na kada sa Senas, na wane saitamana taki ki, ma sa Apolos keroa sasi akau fua lekalae keroa, 'oe 'adomi keroa ana ru ki tafau ne keroa doria, fasi keroa ka olikokoru ana ta ru. ¹⁴ Na wane famamana ki kera kai sasi ngangata 'uria sasilana ru lea ki fua 'adomilana wane ne kera 'afitai fua 'adomilada talada. Ma nao kera si to 'o'oni ga 'ada.

¹⁵ Na wane ki tafau ne kera to fai nau, kera kwate kau na fata lealae kera ki fuamu. Ma 'oe kwate fata lealae kalu ki fuana wane famamana ki ne kera kwaimani amalu.

Nau ku foa fua ne kwaiofeie God ka to fai kamulu tafau.

Farongoe Lea Ana Fataleka
The New Testament in the Fataleka language of the
Solomon Islands
Niu Testament long langguis Fataleka

copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Fataleka

Translation by: SITAG

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-11-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 2 Aug 2022

38b15013-8e25-506e-87f4-209b1cab49c2